

12-amaliy ish: Adobe Photoshop dasturi interfeys bilan tanishish, oddiy chizma va rasmlar yaratish.
Adobe Photoshop dasturida maxsus filtirlar va effektlar bilan ishlash

PHOTOSHOP DASTURI BILAN TANISHISH

Yangi hujjat yaratish

Photoshop dasturida hujjat yaratishda bo'sh xolst o'rniga Adobe Stock ning keng ko'lamdagi andozalaridan foydalanish mumkin. Andozalar loyiha uchun tayyor tasvir va boshqa elementlardan tashkil topadi. Photoshop dasturida andozalar bilan ishlash odatiy hujjatlar bilan ishlagandek amalga oshiriladi. Bundan tashqari yangi hujjat yaratishda tayyor hujjat o'lcham andozalaridan ham foydalanish yoki hujjat o'lchamini mustaqil berish ham mumkin. Keyin foydalanish uchun foydalanuvchi hujjat o'lchamini saqlab olish imkoniyati mavjud.

Andozalar va o'lcham andozalari

Andozalar hujjat uchun andoza va qayta ishlanadigan elementlarni taqdim etadi. Sifatli tasvirlar va grafiklardan tashkil topgan andozalarni Photoshop dasturi ichidan Adobe Stock dan yuklab olish mumkin. Ushbu andozalar asosida belgilangan xususiyat va dizayn elementlariga ega hujjat yaratib olish mumkin. Andozalar .psd kengaytmasiga ega.

Bo'sh hujjat o'lcham andozalari - oldindan belgilangan o'lcham va xususiyatga ega bo'sh hujjat. O'lcham andozalari ma'lum qurilmalar uchun hujjat yaratishni osonlashtiradi. Bo'sh hujjat o'lcham andozasi oldindan belgilangan o'lcham, rang rejimi, o'lchov birligi, yo'nalishi, joylashishi va nuqtalar zichligi kabi xususiyatlariga ega.

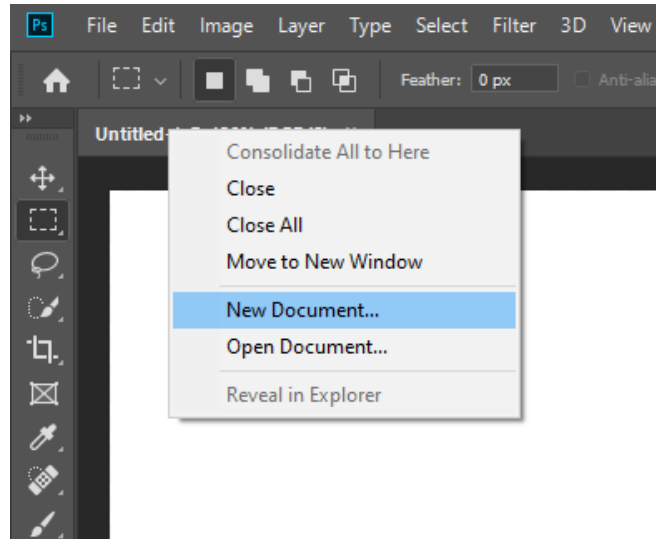
Andozalar va o'lcham andozalarni quyidagi guruhlariga bo'lish mumkin:

- tasvir;
- chop etiluvchi;
- grafik;
- veb;
- mobil;
- video.

Yangi hujjat yaratish dialog oynasi

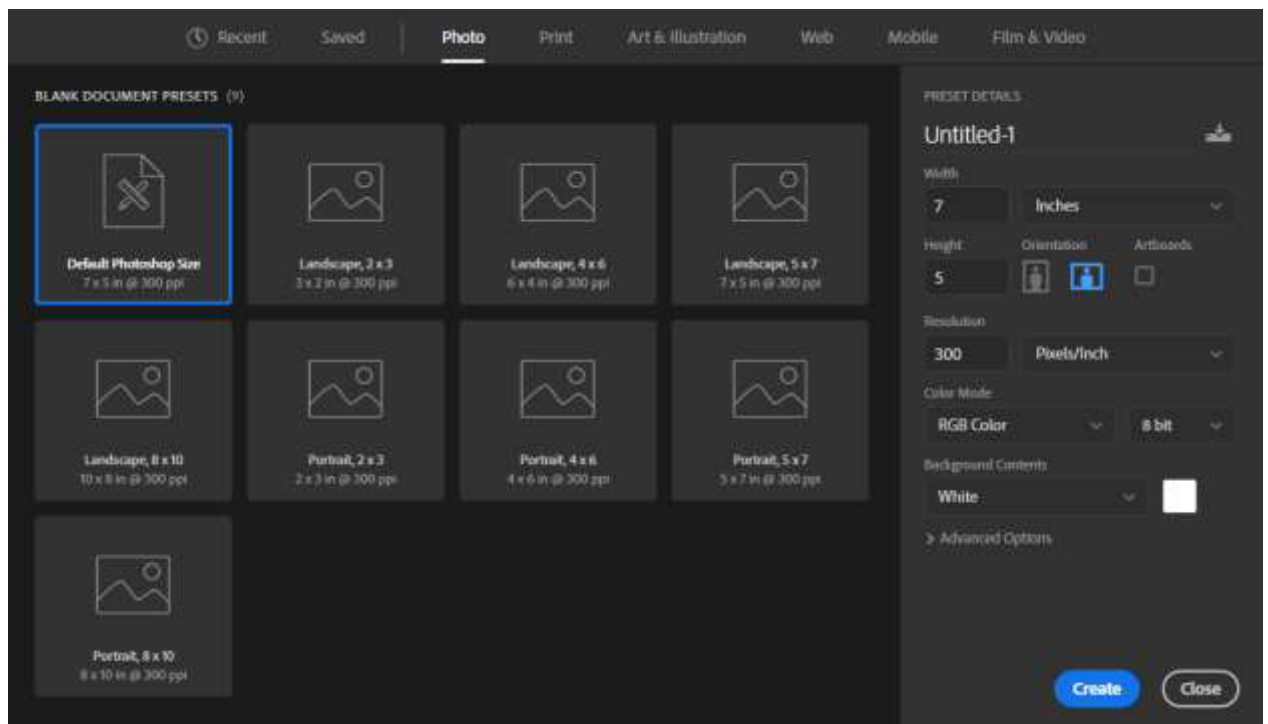
Yangi hujjat yaratish dialog oynasini ochish uchun Photoshop dasturini ishga tushirib quyidagilardan birini amalga oshirish kerak:

- *Ctrl+N* tugmalar kombinatsiyasini bosish;
- *File* menyusidan *New* qatorini tanlash;
- *Start* ishchi sohasida *New* yoki *Start New* tugmalarini bosish;
- Ochiq hujjatning sarlavha qismi ustiga sichqon ko'rsatkichini joylab o'ng tugmasini bosish va ochilgan kontekst menyusidan *New Document* qatorini tanlash:

Dialog oynasining elementlari

Yangi hujjat yaratish dialog oynasi quyidagi imkoniyatlarni beradi:

- Adobe Stockning bir nechta kategoriyalari (tasvir, chop etiluvchi, grafik, veb, mobil, video)dan tanlangan andozalaridan foydalanib yangi hujjat yaratish;
- Boshqa andozalarni izlash va ular asosida hujjat yaratish;

- Fayllar, andozalar va oxirgi ishlangan elementlarga tez murojaat qilish;
- Qayta foydalanish uchun foydalanuvchining hujjat o'lcham andozalarini saqlash va keyinchalik ularga tez murojaat qilish;
- Bo'sh hujjat o'lcham andozasi yordamida hujjat yaratish.

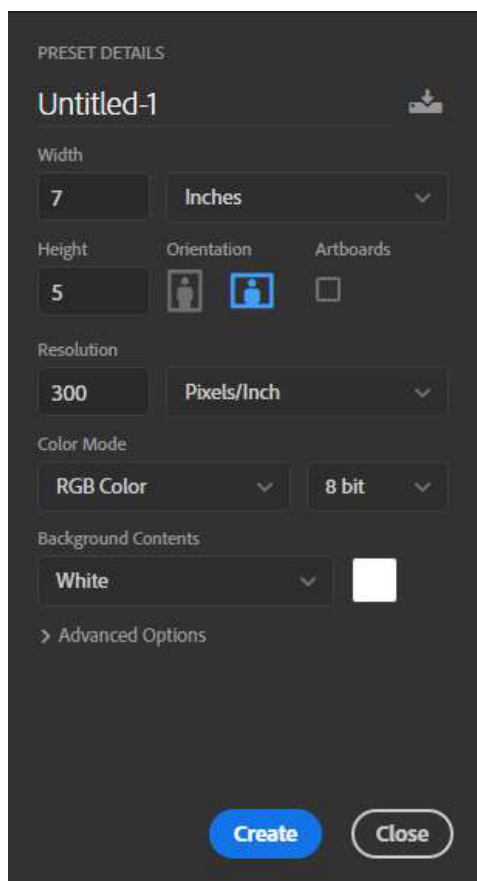
O'lcham andozasidan foydalanib hujjat yaratish

O'lcham andozasidan foydalanib hujjat yaratish uchun quyidagilarni bajarish kerak:

1. Yangi hujjat yaratish dialog oynasida kerakli kategoriya bo'limi tanlanadi;
2. O'lcham andozasi tanlanadi;
3. Zarur hollarda o'lcham andozasi qiymatlariga o'zgartirishlar kiritiladi;
4. Dialog oynasining *Create* tugmasi bosiladi va dastur o'lcham andozasi asosida yangi hujjat yaratadi.

O'lcham andozasi qiymatlarini o'zgartirish

O'lcham andozasi asosida yangi hujjat yaratishdan oldin yangi hujjat yaratish dialog oynasining o'ng qismida joylashgan O'lcham andozasi xususiyatlari panelidan andozaning quyidagi qiymatlarini o'zgartirib olish mumkin:

1. Yangi hujjatning nomini belgilash;
2. *Width* va *Height*: hujjatning o'lchamlarini belgilash; ochiluvchi menyudan o'lchov birligini belgilash;
3. *Orientation*: hujjat varog'ining yo'nalishini belgilash;
4. *Artboards*: hujjatga artboard elementlarini qo'shish;
5. *Resolution*: hujjatning nuqtalar zichligini belgilash;
6. *Color Mode*: hujjatning ranglar rejimini belgilash;
7. *Background Contents*: hujjatning orqa fon rangini belgilash mumkin.

Foydalanuvchi o'lcham andozasini saqlash

Mavjud o'lcham andozasini yangi qiymatlar bilan saqlash yoki yangi o'lcham andozasi sifatida saqlash mumkin. Yangi o'lcham andozasini yaratish uchun quyidagilarni bajarish kerak:

1. O'lcham andozasining qiymatlarini belgilagandan keying o'lcham andozasi xususiyatlari panelida tugmasi bosiladi;
2. Yangi o'lcham andozasi uchun nom beriladi;
3. Saqlash tugmasi bosiladi.

Yaratilgan o'lcham andozasiga Yangi hujjat yaratish dialog oynasining *Saved* bo'limidan murojaat qilish mumkin.

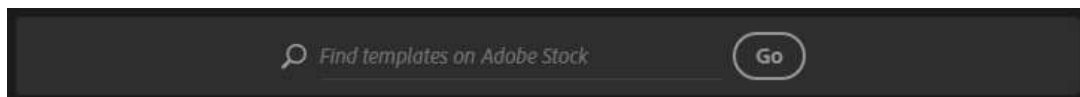
Stock andozalari yordamida yangi hujjat yaratish

Photoshop dasturida Adobe Stockdan turli hujjat andozalari mavjud. Andoza yordamida hujjat yaratish uchun quyidagilarni bajarish kerak:

1. Yangi hujjat yaratish dialog oynasida tasvir, chop etiluvchi, grafik, veb, mobil, video bo'limi tanlanadi;
2. Bo'limdan kerakli andoza tanlanadi;
3. Hujjat andozasini ko'rib olish uchun dialog oynasining o'ng qismidan *See Preview* tugmasi bosiladi;
4. Andoza *Download* tugmasi yordamida yuklab olinadi;
5. Hujjat andozasi yuklab olinganidan so'ng *Open* tugmasi bosiladi.

Adobe Stockdan hujjat andozalarini izlash

Adobe Stockdan oldindan tanlangan hujjat andozalaridan tashqari Yangi hujjat yaratish dialog oynasidan boshqa hujjat andozalarini izlash va yuklab olish mumkin. Yangi hujjat yaratish dialog oynasida Adobe Stockdan hujjat andozalarini qidirish uchun matn kiritib *Go* tugmasi bosiladi. Photoshop dasturi Adobe Stock veb-sahifasini brauzer yordamida ochib beradi. Kiritilgan matn asosida topilgan hujjat andozalarini ko'rib kerakligini yuklab olish mumkin.

Muxtahkamlash uchun savol va topshiriqlar:

1. Andozalar nimalardan iborat?
2. Andozalar qanday fayllarda saqlanadi?
3. O'lcham andozalari deganda nimalar tushiniladi?
4. Andozalar qanday guruhlariga bo'lingan?
5. Photoshop dasturida yangi hujjat qanday yaratilishi mumkin?
6. Yangi o'lcham andozalari qanday yaratiladi?
7. Mavjud andoza yordamida yangi hujjat qanday yaratiladi?
8. Adobe Stock yordamida yangi hujjat yarating.

ISH SOHASI

Ish sohasi asoslari

Hujjatlar va fayllarning yaratilishi va ular bilan ishlashda oyna, panel, uskunalar kabi elementlardan foydalaniladi. Ushbu elementlarning ixtiyoriy majmuasiga ish sohasi deyiladi. Foydalanuvchi Photoshop dasturini o'z ehtiyojlarida kelib chiqqan holda oldindan belgilangan ish soha andozalaridan foydalanib yoki yangi ish soha andozasini yaratib sozlab olishi mumkin.

Boshlang'ich ish sohasi

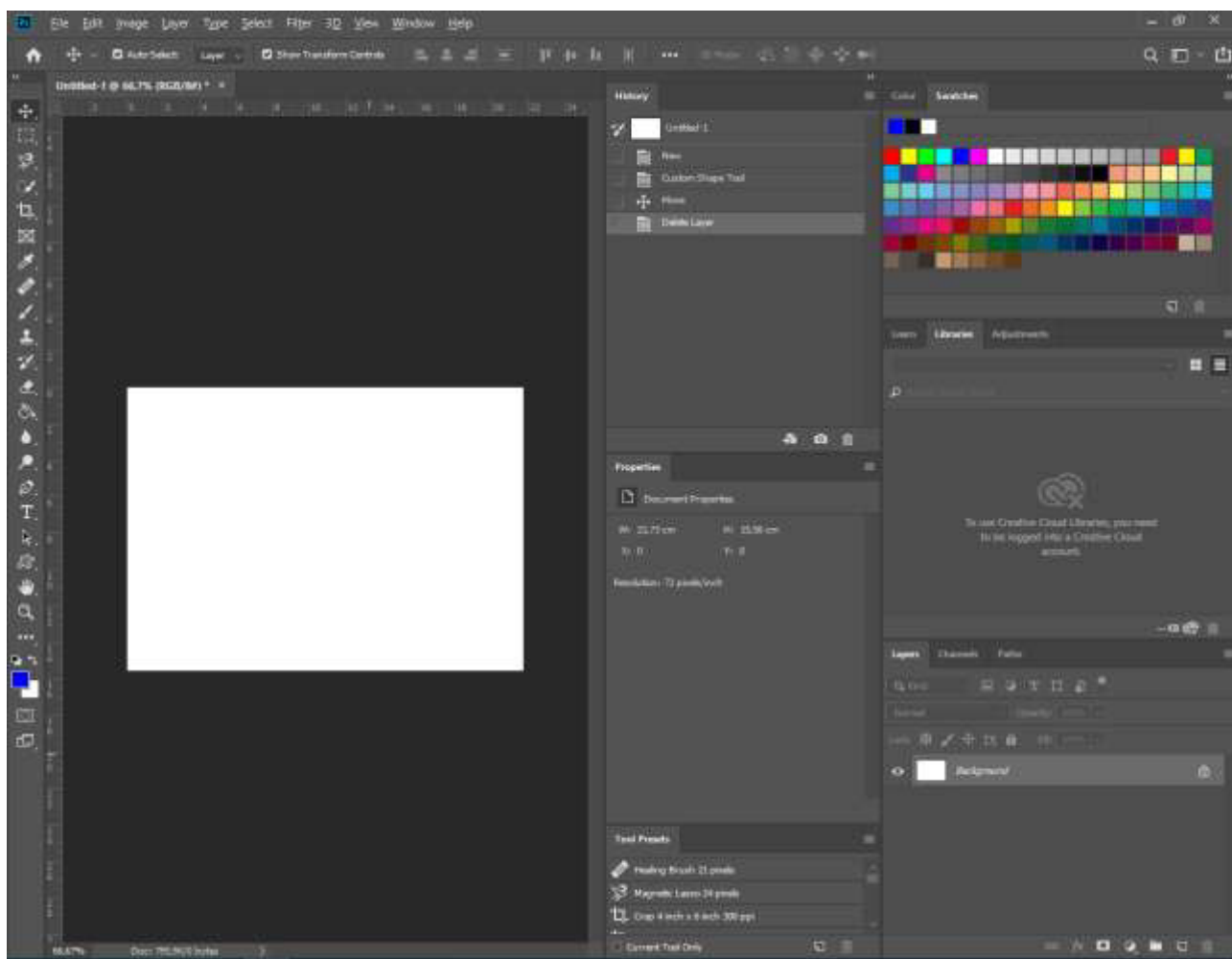
Photoshop dasturining boshlang'ich ish sohasi foydalanuvchining oxirgi ishlatgan fayllari, bibliotekalari va o'lcham andozalariga tezda murojaat qilish imkonini beradi. Photoshop dasturida boshlang'ich ish sohasi dastur ishga

tushirilganda yoki xech qanday hujjat ochiq bo‘lmaganda aks ettiriladi. Boshlang‘ich ish sohasidan chiqib ketish uchun klaviaturaning *Esc* tugmasini bosish kerak.

Boshlang‘ich ish sohasini aks ettirishni boshqarish dasturning *Edit* menyusining *Preferences* bo‘limidan *General* qatori tanlanadi. Natijada ochilgan dialog oynasida *Disable the Home Screen* elementini belgilash kerak.

Photoshop dasturining ish maydoni

Photoshop dasturining ish maydoni quyidagi ko‘rinishga ega:

Dasturning ish maydoni quyidagilardan tashkil topadi:

1. Dastur oynasining yuqori qismida dasturning menyusi joylashgan;
2. Dastur oynasining chap qismida rasm va hujjat elementlarini yaratish va tahrirlash uchun mo‘ljallangan uskunalar paneli joylashgan. Bog‘liq uskunalar guruhlangan;

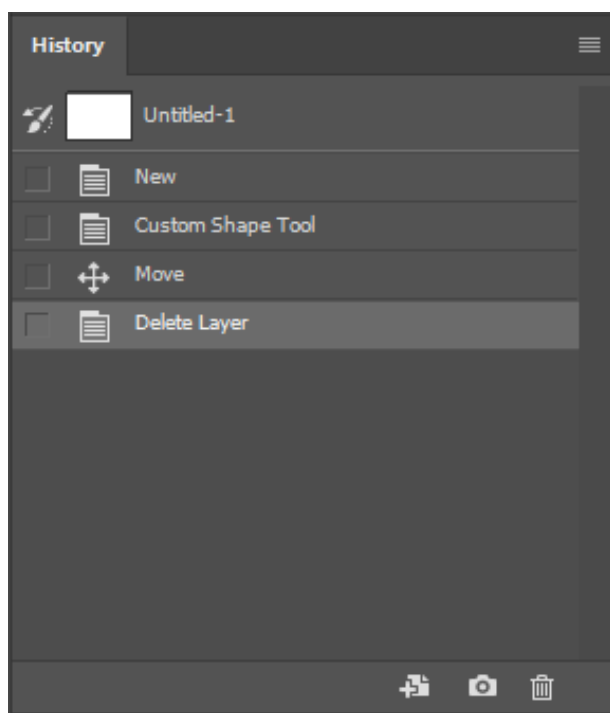
3. Dastur menyusining ostida joriy tanlangan uskunaning xususiyatlarni boshqarish paneli joylashgan;

4. Dastur oynasining markaziy qismida joriy ishlanib turilgan faylni aks ettiruvchi hujjat oynasi joylashgan;

5. Dastur oynasining o'ng qismida ish bajarilishini kuzatish va o'zgartirish imkonini beruvchi panellar joylashgan.

Photoshop dasturida barcha panellarni yashirish yoki aks ettirish uchun klaviaturaning *Tab* tugmasini bosish kerak. Uskunalar paneli va uskuna xususiyatlarini boshqarish panelidan tashqari barcha panellarni yashirish yoki aks ettirish uchun klaviaturadan *Shift+Tab* tugmalar kombinatsiyasini bosish kerak.

Panel xususiyatlarini aks ettirish uchun panelning yuqori-o'ng qismida joylashgan tugmasini bosish kearak.

Oynalar va panellarni boshqarish

Foydalanuvchi hujjat oynasi va panellar joylashishini o'zgartirib o'zi istagan ko'rinishdagi ish maydonini hosil qilib olishi mumkin. Hosil qilib olingan ish maydonini saqlab olish va bir nechta ish maydonlar o'rtasida o'tish mumkin.

Ish sohalarni saqlash va almashtirish

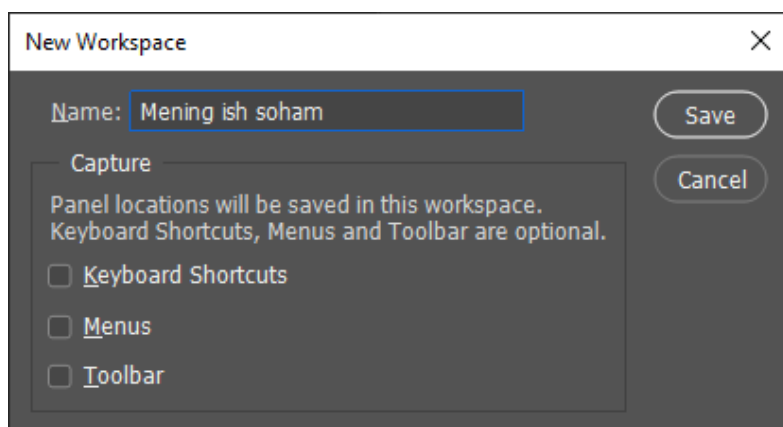
Photoshop dasturi joriy ochilgan panellar, ularning o'lchamlari va joylashishini saqlab olish imkoniyatini beradi. Saqlab olingan ish sohasini istalgan vaqtda qayta

tiklab olish mumkin. Saqlangan ish sohaslar nomlari dasturing *Windows* menyusining *Workspace* bo'limida aks ettiriladi.

Foydalanuvchi ish sohasini saqlash uchun quyidagilarni bajarish kerak:

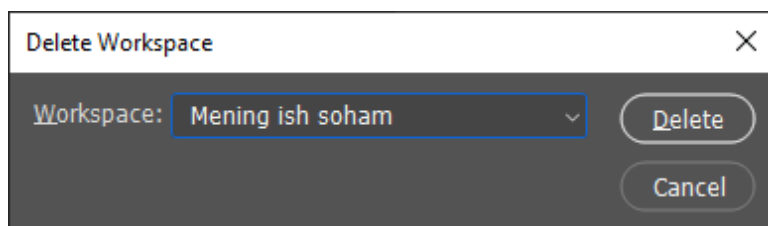
1. Dastur *Windows* menyusining *Workspace* bo'limidan *New Workspace* qatorini tanlash;

2. Ochilgan *New Workspace* dialog oynasida ish soha nomi kiritiladi:

3. Qo'shimcha sifatida joriy klavishlar kombinatsiyalari, menyular va uskunalarning panellari to'plamlarini dialog oynasidagi tegishli *Keyboard Shortcuts*, *Menus*, *Toolbar* elementlarini belgilab saqlab olish mumkin.

Joriy ish sohasini almashtirish uchun dastur *Windows* menyusining *Workspace* bo'limidan kearkli ish soha nomi tanlanadi. Biror bir saqlangan ish sohasini o'chirish uchun dastur *Windows* menyusining *Workspace* bo'limidan *Delete Workspace* qatorini tanlash kerak. Ochilgan dialog oynasidan o'chirish kerak bo'lgan ish soha nomi tanlanadi:

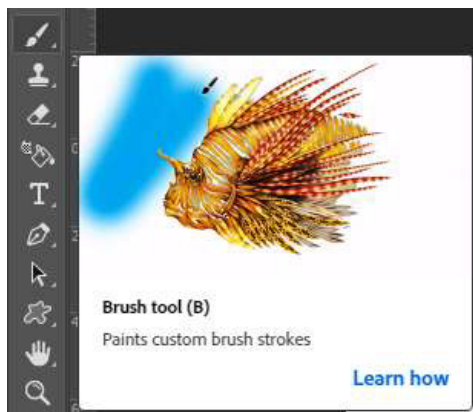

Dastur bilan ishlash vaqtida foydalanish uchun turli panellar ochiladi. Photoshop dasturi ish sohasida bajarilgan oxirgi o'zgarishlarni saqlab qoladi va navbatdagi ishga tushirilganda ish sohasini ushbu o'zgarishlar bilan aks ettiradi. Joriy ish sohasida panellar joylashishining dastlabki holatiga qaytarish uchun dastur

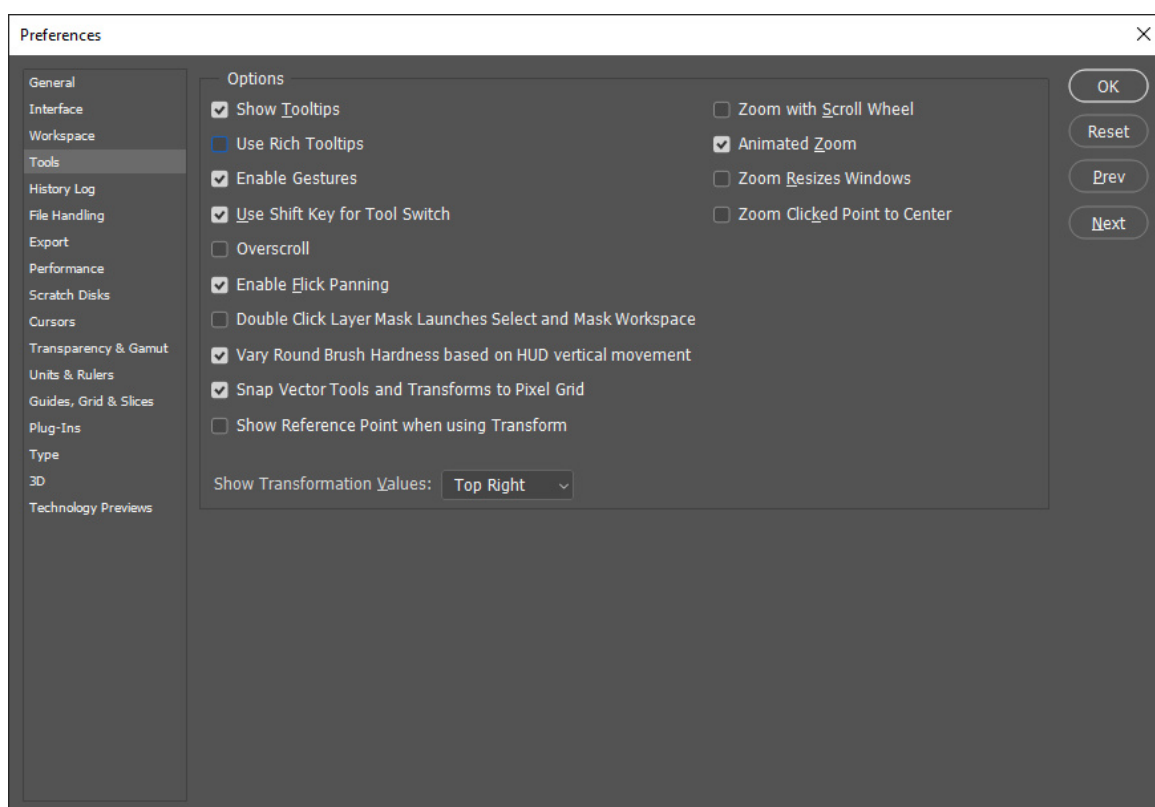
Windows menyusining *Workspace* bo‘limidan *Reset [ish soha nomi]* qatorini tanlash kerak.

Uskuna yo‘riqnomasi

Photoshop dasturida muayyan bir uskuna qanday vazifa bajarishini bilib olish uchun uskunalar panelida joylashgan uskuna ustiga sichqon ko‘rsatkichi joylashtirib turilsa dastur ushbu uskuna bajaradigan amallar to‘g‘risidagi qisqa animatsion videoni namoyish etadi.

Ushbu yo‘riqnoma animatsiyalarini aks ettirmaslik uchun dasturning *Edit* menyusi *Preferences* bo‘limidan *Tools* qatori tanlanadi va ochilgan xususiyatlar dialog oynasidan *Enable Rich Tooltips* elementidan belgilashni olib tashlash kerak bo‘ladi.

Photoshop dasturida izlash

Photoshop dasturi yagona izlash dialogi orqali foydalanuvchi interfeysi elementlari, hujjatlar, yordamchi materiallar, Stock elementlarini izlash imkoniyatini beradi. Izlashni dastur ishga tushirilganidan so‘ng yoki biror bir hujjat ochilgandan so‘ng boshlash mumkin.

Izlashni boshlash uchun quyidagilardan birini bajarish kerak:

- dasturning *Edit* menyusidan *Search* qatorini tanlash;
- klaviaturadan *Ctrl+F* tugmalar kombinatsiyasini bosish;

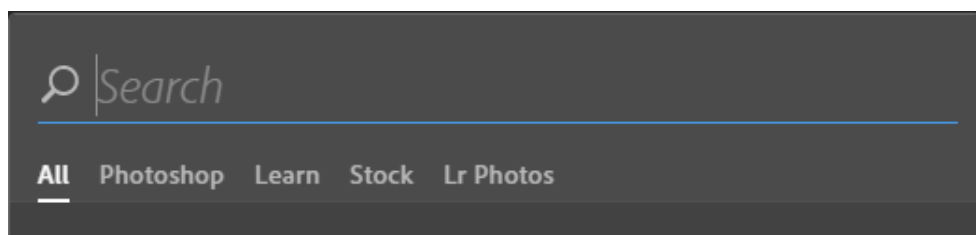
- dastur oynasining hususiyatlar panelining o‘ng qismida joylashgan tugmani bosish kerak bo‘ladi.

Photoshop dasturining izlash funksiyasi yordamida quyidagilarni topish mumkin:

- Foydalanuvchi interfeysi elementlari:

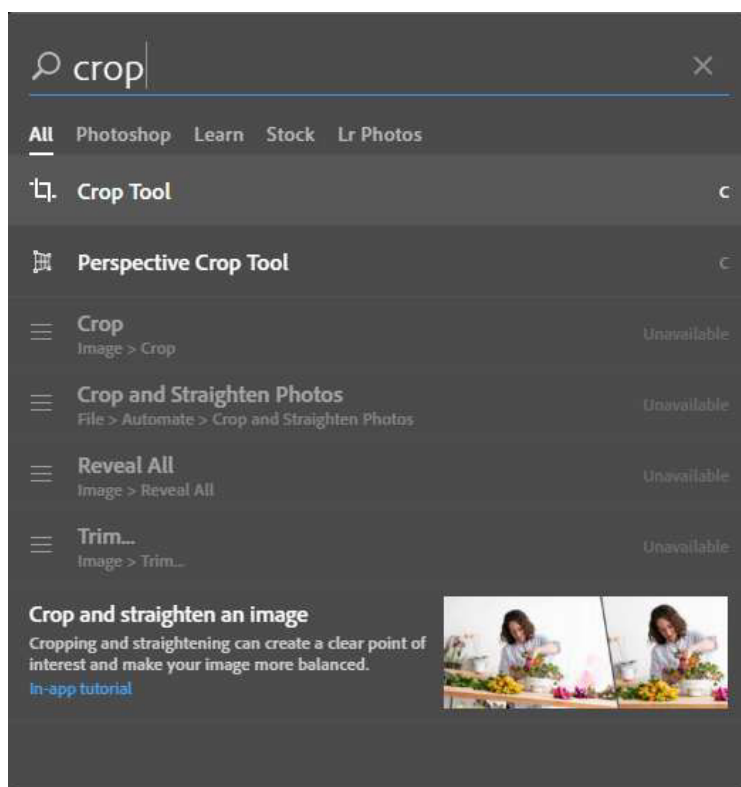
- uskunalar;
- panellar;
- menyu elementlari;
- yangi hujjat andozalari;
- ochilgan hujjatlar;
- so‘nggi fayllar;
- qavatlar;
- smart obyektlar;
- Yordamchi materiallar;
- Stock elementlari.

Photoshop dasturining izlash funksiyasi faollashtirilganda quyidagi dialog oynasi aks ettiriladi:

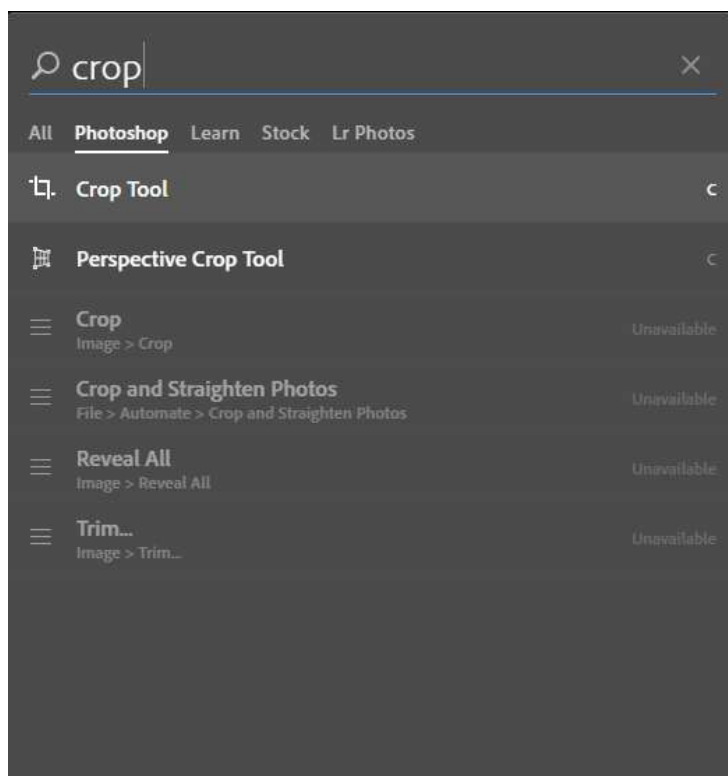

Dialog oynasida izlash natijalari quyidagicha tartiblanadi:

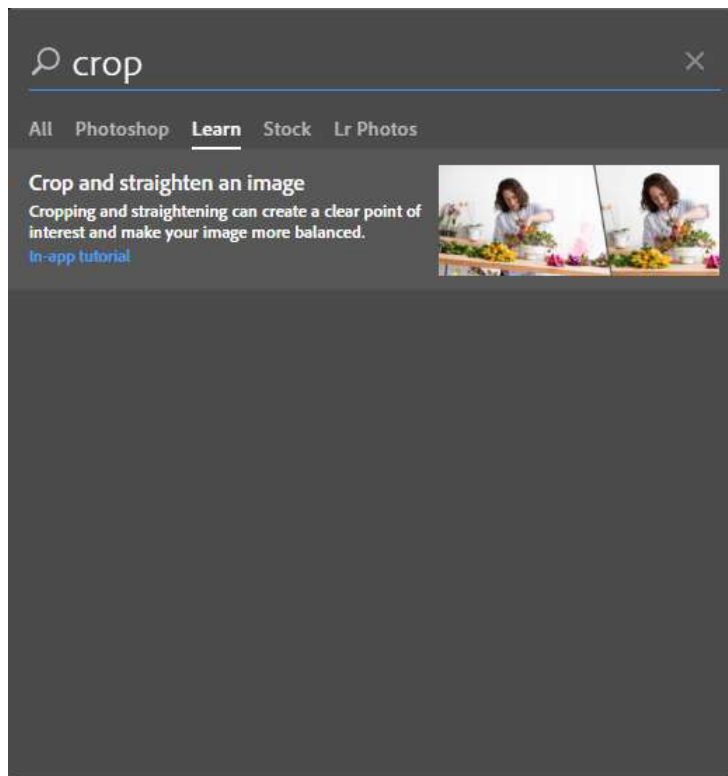
- *All*: izlash natijalarini barchasini Foydalanuvchi interfeysi elementlari, Yordamchi materiallar, Adobe Stock elementlari ketma-ketligida tartiblaydi:

- *Photoshop*: izlash natijalarida dasturning foydalanuvchi interfeysi elementlarini aks ettiradi:

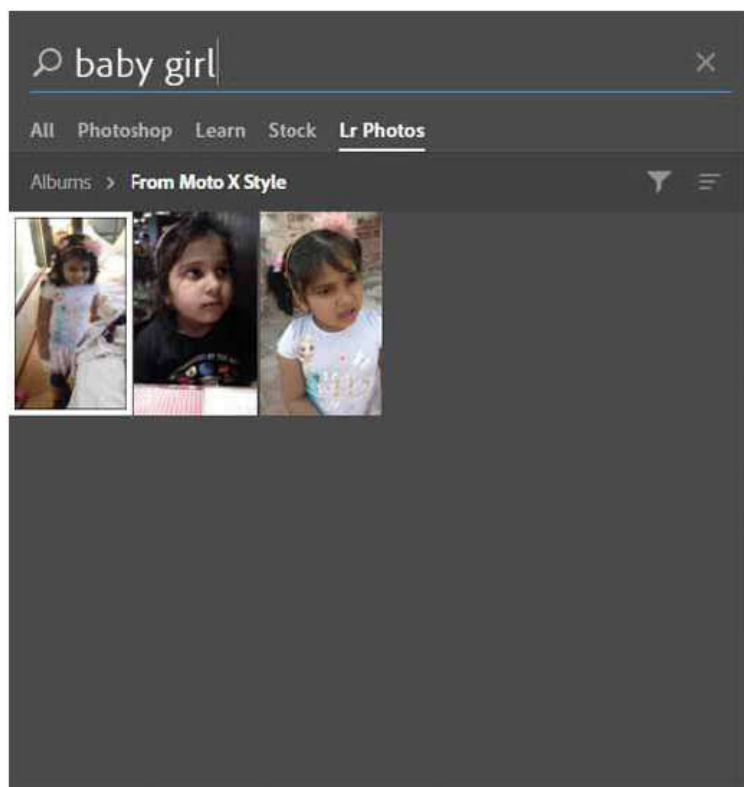
- *Learn*: izlash natijalarida yordamchi materiallarni aks ettiradi;

- *Stock*: kiritilgan soʻzga mos Adobe Stock tasvirlarini aks ettiradi;

- *Lr(Lightroom)Photos*: kiritilgan soʻzga mos keluvchi Lightroom tasvirlarini izlash, filtrlash, tartiblash va import qilish imkonini beradi;

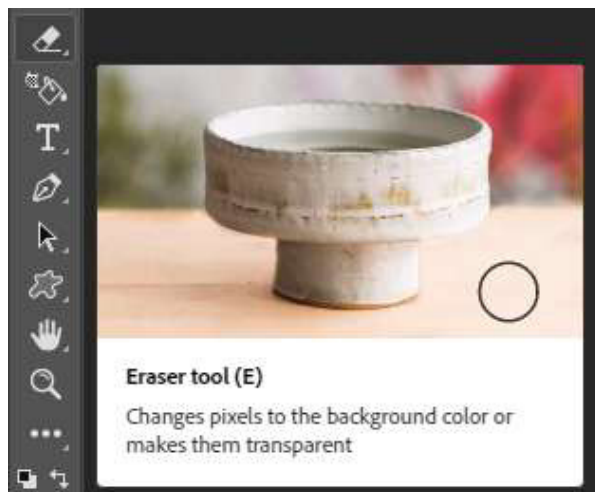

Izlash natijalari tanlanganda Photoshop dasturi tanlangan element turiga qarab quyidagi amallarni bajaradi:

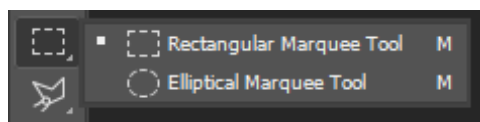
- *Qavat*: qavatni tanlaydi va qavatlar panelida uni aks ettiradi;
- *Uskuna*: uskunani faollashtiradi va foydalanuvchi interfeysida uning elementini ajratadi;
- *Panel*: panelni aks ettiradi va faollashtiradi, uni ajratadi va ochadi;
- *Menyu buyruqlari*: buyruqni bajaradi;
- *Yaqin orada ishlangan fayl*: faylni ochadi;
- *Ochiq hujjat*: hujjatni joriy qiladi;
- *Yordamchi materiallar*: brauzerda yordamchi materialni ochadi;
- *Stock elementi*: tasvir elementini yuklab oladi va faol Creative Cloud bibliotekasiga qo‘shadi.

Uskunalar paneli

Photoshop dasturi ishga tushirilganda dastur oynasining chap qismida uskunalar paneli joylashadi. Uskuna tugmasining ustida sichqon ko‘rsatkichi joylashtirib turilsa ushbu uskuna to‘g‘risida ma’lumot aks ettiriladi:

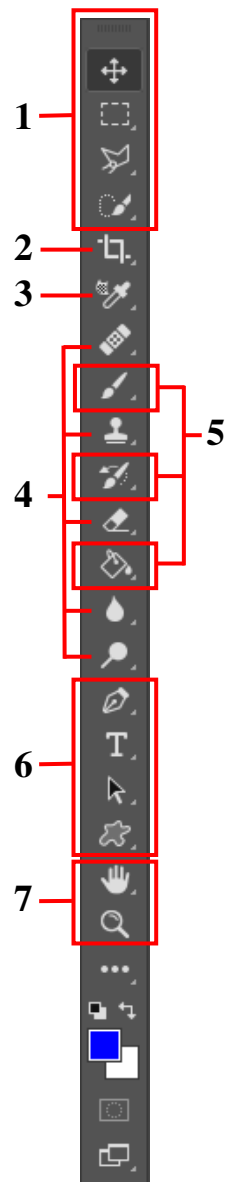

Uskuna tugmasining pastki o'ng burchagida uchburchak bo'lsa ushbu tugmasining ostida yashirilgan uskunarlar tugmalari joylashganligini bildiradi. Pastki o'ng burchagida uchburchak mavjud uskuna tugmasi sichqon tugmasi bilan bosib turilganda uning ostida yashirilgan uskunarlar tugmalarini aks ettiriladi:

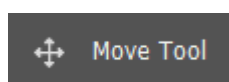

Uskunalar panelida joylashgan uskunalarni shartli ravishda yettita guruhga bo'lish mumkin:

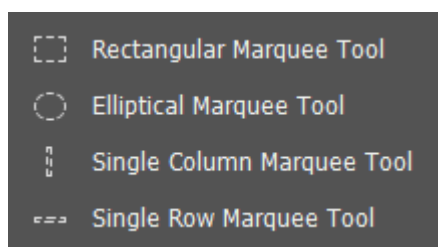
1. Tanlash uskunolari;
2. Kesish uskunolari;
3. O'lchash uskunolari;
4. Retush uskunolari;
5. Bo'yash uskunolari;
6. Chizish va yozish uskunolari;
7. Navigatsiya uskunolari.

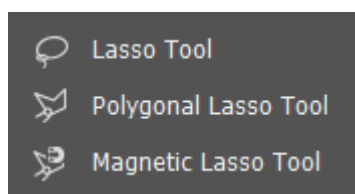
1. Tanlash uskunalar guruhiga quyidagilar kiradi:

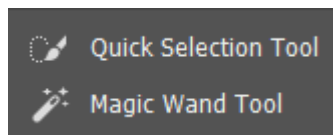
- siljitish uskunas;

- belgilash uskunalari;

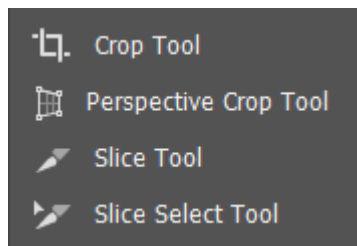

- ixtiyoriy belgilash uskunalari;

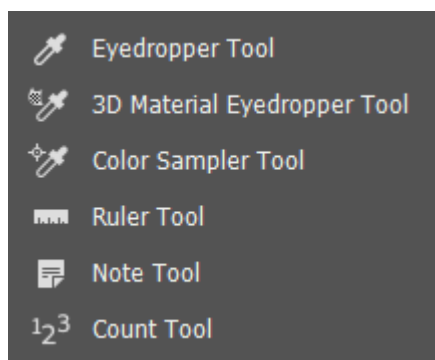
- tez belgilash uskunalari;

2. Kesish uskunalar guruhiga quyidagilar kiradi:

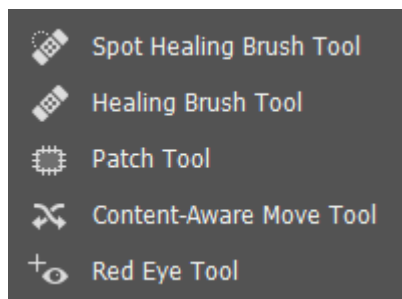
- kesish va qirqish uskunalari;

3. O'lchash uskunalar guruhiga quyidagilar kiradi:

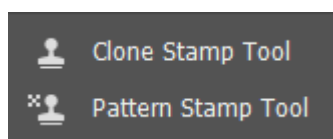

- o'lchash uskunalari;

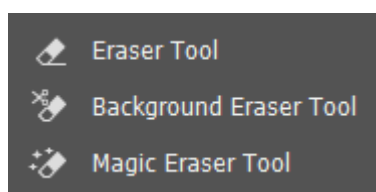
4. Retush uskunalar guruhiga quyidagilar kiradi:

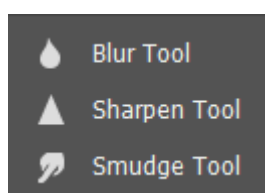
- tiklash uskunalari;

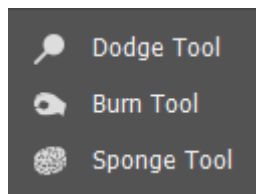
- klonlash uskunalari;

- o'chirg'ich uskunalari;

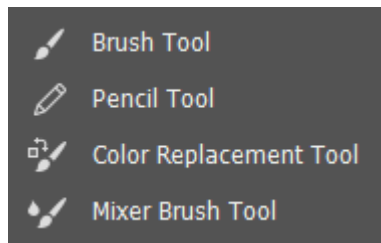

- bulash uskunalari;

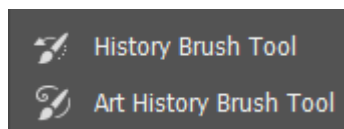

- kuydirish uskunalari;

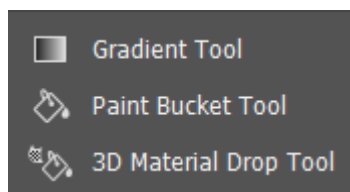
5. Bo'yash uskunalar guruhiga quyidagilar kiradi:

- qalam uskunalari;

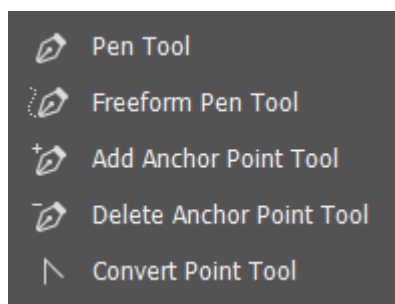

- tiklovchi mo'yqalam uskunalari;

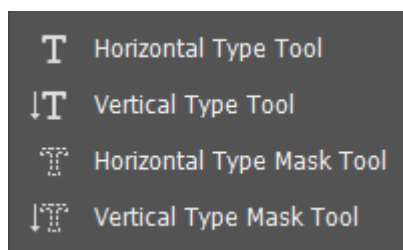

- bo'yash uskunalari;

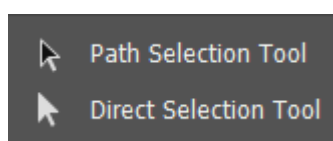
6. Chizish va yozish uskunalar guruhiga quyidagilar kiradi:

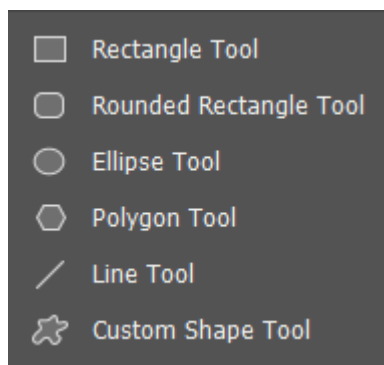
- pero uskunalari;

- yozish uskunalari;

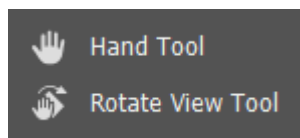

- yo'nalish tanlash uskunalari;

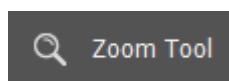

- geometrik figuralarni chizish uskunolari;

7. Navigatsiya uskunalar guruhiga quyidagilar kiradi:

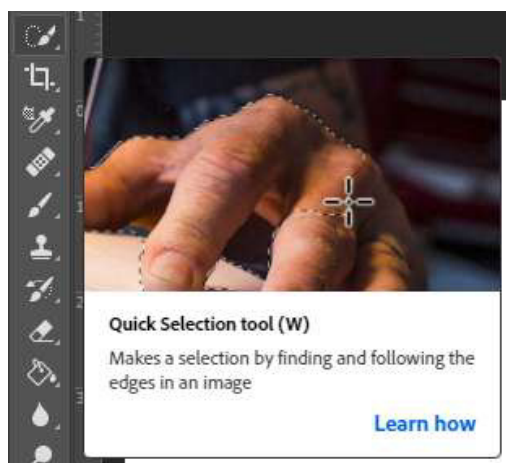

- boshqarish uskunolari;

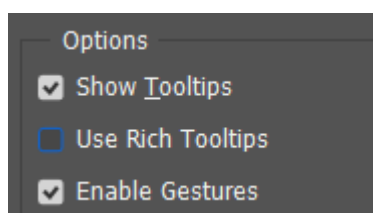

- masshtabni o'zgartirish uskunasi.

Photoshop dasturida uskuna qanday vazifa bajarishini ko'rib olish mumkin. Buning uchun uskunalar panelidagi uskuna ustiga sichqon ko'rsatkichini joylashtiriladi. Natijada uskunaning qisqacha tarifi va uskuna bajaradigan amalni ko'rsatuvchi videoni o'z ichiga oluvchi yordamchi oyna aks ettiriladi:

Uskunalar panelidagi uskuna to'g'risida ma'lumot beruvchi yordamchi oynani aks ettirilishini bekor qilish uchun dasturning *Edit* menyusi *Preferences* bo'limidan *Tools* qatori tanlanadi. Ochilgan dialog oynasidan *Use Rich Tooltips* elementidan belgilanishni olib tashlash kerak:

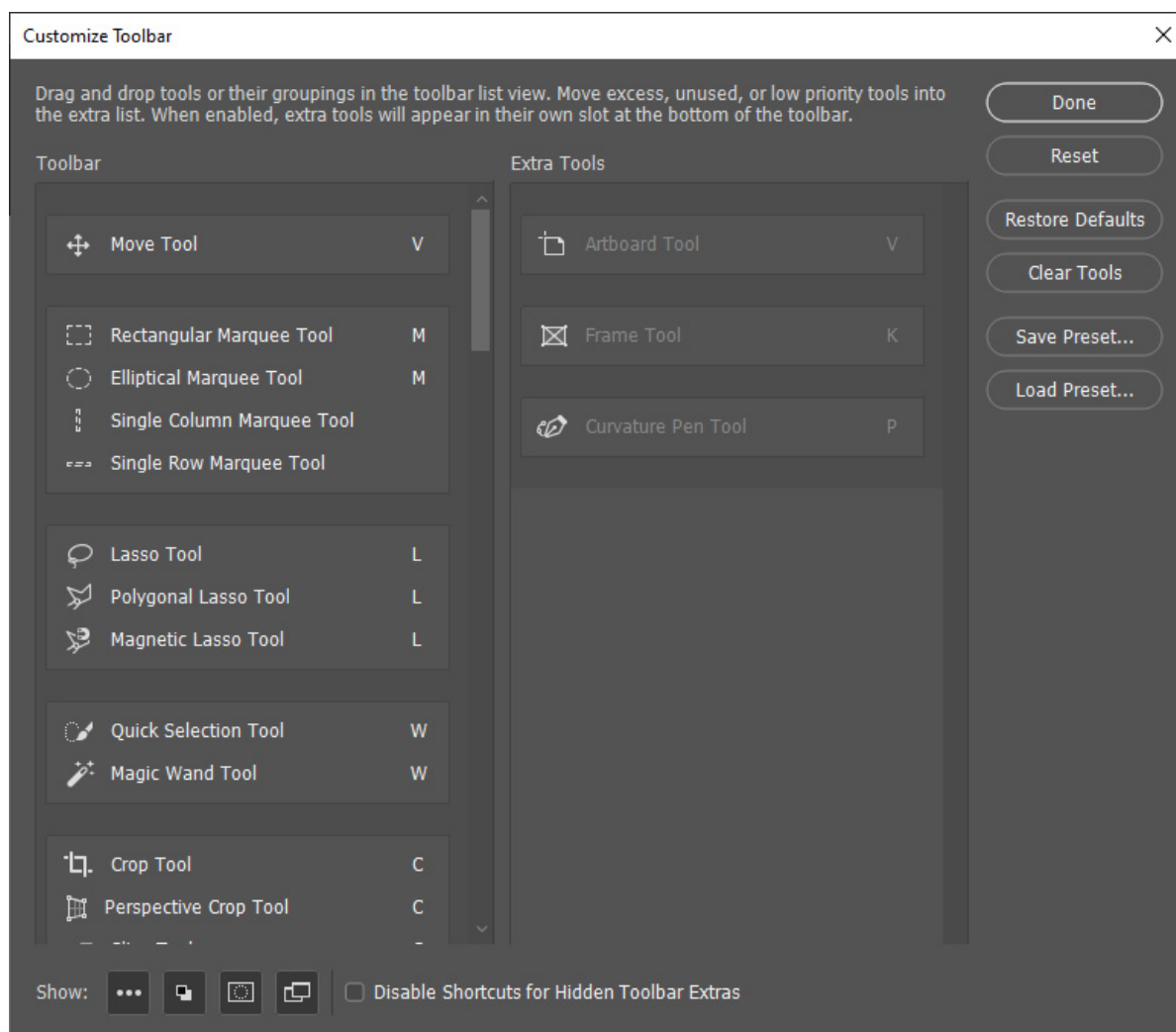

Photoshop dasturining uskunarlar panelida joylashgan uskunalarni oʻzgartirish imkoniyati mavjud. Buning uchun quyidagilarning birini bajarish kerak:

- *Edit* menyusidan *Toolbar* qatorini tanlash;

- Uskunalar panelining pastki qismida joylashgan tugmani bosib turish va natijada ochilgan menyusidan *Edit Toolbar* qatorini bosish kerak.

Natijada uskunarlar panelini oʻzgartirish dialog oynasi ochiladi:

Ushbu dialog oynasida quyidagilarni bajarish mumkin:

- uskuna va uskunar guruhlarini sichqon koʻrsatkichi bilan ushlab uskunar panelidagi joyini oʻzgartirish;

- ortiqcha, ishlatilmaydigan va kam ishlatiladigan uskunalarni *Extra Tools* qoʻshimcha uskunar boʻlimiga oʻtkazish;

- qoʻshimcha uskunar boʻlimidagi uskunalarni ishlatish uchun uskunar panelining pastki qismida joylashgan tugmani bosib turish kerak;

- o'zgartirilgan uskunalar panelini saqlab olish uchun dialog oynasining *Save Preset* tugmasi bosiladi;
- oldin o'zgartirilgan uskunalar panelini ochish uchun dialog oynasining *Load Preset* tugmasi bosiladi;
- uskunalar panelining birlamchi ko'rinishini qayta tiklash uchun dialog oynasining *Restore Defaults* tugmasi bosiladi;
- uskunalar panelidagi barcha uskunalar tugmalarini qo'shimcha uskunalar bo'limiga ko'chirish uchun dialog oynasining *Clear Tools* tugmasini bosish kerak;
- uskunalar panelining pastki qismida joylashgan maxsus tugmalarni aks ettirish uchun dialog oynasining ushbu tugmalarini bosish kerak:

Uskunalar bajaradigan amallar

1. Tanlash uskunalari

The Marquee tools – to'rtburchak, ellips, bir qator, bir ustun ko'rinishida belgilanishlar bajaradi

The Move tool – belgilanishlarni, qavatlarini, yo'nalish elementlarini siljitadi

The Lasso tools – ixtiyoriy, poligonal va yopishuvchi belgilanishlar bajaradi

The Quick Selection tool – belgilanishlarni o'zgartiriladigan mo'yqalam yordamida tez bajaradi